

15 FEBRUARI 2008. — Besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het gebied « Waterzone van het gebied Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent » dat in aanmerking komt als speciale beschermingszone in toepassing van de Habitatrichtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992

De Vlaamse Regering,

Gelet op het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu inzonderheid op artikel 36bis, ingevoegd bij decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij decreten van 22 april 2005 en 19 mei 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, of de Habitatrichtlijn, aan de Europese Commissie zijn voorgesteld als speciale beschermingszones

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 7 april 2006,

Gelet op het akkoord van de Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening van 7 juni 2007;

Gelet op de voorlopige vaststelling van het betreffende gebied bij Besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2007;

Gelet op het openbaar onderzoek dat met betrekking tot deze voorlopige vaststelling heeft plaats gehad van 20 juli tot en met 17 september 2007;

Gelet op het op grond van artikel 36bis, § 5 van het decreet op het Natuurbehoud en het Natuurlijk Milieu uitgebrachte advies van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, met datum 10 december 2007;

Gelet op het op grond van artikel 36bis, § 5 van het decreet op het Natuurbehoud en het Natuurlijk Milieu over de bezwaren uitgebrachte advies vanwege het Agentschap voor Natuur en Bos, met datum 17 december 2007;

Overwegende dat, bij besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002, onder artikel 1, 6°, het gebied « BE2300006: Schelde- en Durmeestuarium van de Nederlandse grens tot Gent » vastgesteld werd als gebied van communautair belang;

Overwegende dat het gebied bij beschikking 2004/813/EG van de Europese Commissie van 7 december 2004 (Pb. L. 387 van 29 december 2004) tevens opgenomen werd in de communautaire lijst van gebieden in de Atlantische Biogeografische regio;

Overwegende dat dit gebied onder meer werd aangeduid omwille van het habitatype 1130, « estuaria »;

Overwegende dat het Habitatcomité, ingesteld op grond van art. 20 van de Habitatrichtlijn, op 4 oktober 1999 een interpretatieve wetenschappelijke handleiding uitgebracht heeft, waarin onder meer habitat 1130, « estuaria », gedefinieerd wordt op basis van twee cumulatieve voorwaarden, enerzijds de werking van getij én anderzijds de aanwezigheid van brak water;

Overwegende dat de Europese Commissie in januari 2002 een interpretatienota uitbracht (« Interpretation note on 'estuaries' (Habitat type 1130) » (referentie DG.ENV.B2/NH/ILF)) waarin aangegeven staat dat een estuarium beschouwd moet worden als een dynamisch habitatcomplex; dat de afbakening niet beperkt kan worden tot het intergetijdengebied, maar ook de subtidale zones dient te omvatten ongeacht of deze in dieper water gelegen zijn of niet; dat de vaargeulen integraal deel uitmaken van een estuarium en dat deze geulen niet uitgesloten kunnen worden van de afbakening van een estuarium;

Overwegende dat de Europese Commissie, in zijn per brief van 17 december 2003 overgemaakte eindevaluatie van de aangemelde gebieden, voor habitatype 1130 als conclusie « voldoende » aangegeven heeft, « mits herziening van de perimeters »;

Overwegende dat er aldus een bijkomende afbakening vereist is, met name van de op de bijlage I van dit besluit aangegeven zones: de stroomgeul van de Zeeschelde (tot de monding van de Durme) en van de Rupel tot waar getijdeninvloed én zoutinvloed reiken;

Overwegende dat op die manier, samen met een bijkomende, vergelijkbare afbakening in het IJzer-estuarium, een aanduiding gebeurt van alle relevante estuaria in België, waardoor tegemoet wordt gekomen aan de in bijlage III van de Habitatrichtlijn vermelde voorwaarde van aanduiding van de representatieve habitats die van groot belang zijn voor de instandhouding en de geografische spreiding van het desbetreffende habitat in België;

Overwegende dat voor de ontsluiting van het Zuidelijk Eiland ter hoogte van Wintam, door middel van de aanleg van de spoorweg, een zone van de bestaande speciale beschermingszone geschrapt dient te worden, namelijk de zuidelijke zone van het eiland, en deze oppervlakte gecompenseerd dient te worden met de oude arm van de sluis welke in de voorgestelde bijkomende afbakening is opgenomen;

Overwegende dat de steden en gemeenten Boom, Bornem, Mechelen, Schelle, Willebroek en Zwijndrecht door middel van een attest, een proces-verbaal of een mededeling verslag hebben uitgebracht over het openbaar onderzoek dat dienaangaande plaats heeft gevonden van 20 juli tot en met 17 september 2007;

Overwegende dat er ter gelegenheid van dit openbaar onderzoek zes bezwaarschriften ontvangen werden, met name vanwege

- Argex N.V., Kruibeeksesteenweg 227, 2070 Zwijndrecht;
- Electrabel N.V. – Exploitatiezone Oost, Regentlaan 8, 1000 Brussel;
- Electrabel N.V. – Kerncentrale Doel, Regentlaan 8, 1000 Brussel;
- Elia Asset N.V. – Noord, Vaartkaai 2, 2170 Merksem;
- Gemeente Zwijndrecht, Binnenplein 1, 2070 Zwijndrecht;
- De Milieuraad van de Stad Mechelen, p/a Befferstraat 25, 2800 Mechelen;

Overwegende dat artikel 36bis, § 6, 2de lid van het decreet van 21 oktober 1997 van het Natuurbehoud en het Natuurlijk Milieu bepaalt dat er op basis van de bij het openbaar onderzoek ingebrachte bezwaren slechts wijzigingen kunnen aangebracht worden op voorwaarde dat de bepalingen van artikel 36bis, § 1, derde of vierde lid in acht worden genomen; dat deze bepalingen met name verwijzen naar criteriasets die voortvloeien uit de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn; dat deze criteriasets uitsluitend gebaseerd zijn op het oogpunt van wetenschappelijk vaststelbare relevantie van het betrokken gebied voor de betrokken habitats;

Overwegende dat deze benadering onder meer voortvloeit uit artikel 4, lid 1 van de Habitatrichtlijn, waarin verwezen wordt naar bijlage III bij deze richtlijn;

Overwegende dat deze benadering door de Europese Commissie ook specifiek toegepast wordt op de problematiek van de estuaria, in zijn « Interpretation note on 'estuaries' (Habitat type 1130) » (referentie DG.ENV.B2/NH/ILF); dat er in deze nota is aangegeven dat de selectie en afbakening exclusief dient gebaseerd te zijn op wetenschappelijke gegevens, en geen rekening mag houden met economische, sociale en culturele vereisten of regionale en lokale eigenschappen;

Overwegende dat deze benadering hierdoor gerechtvaardigd wordt, dat er in artikel 2 van de Habitatrichtlijn uitdrukkelijk bepaald wordt dat er, bij het nemen van de maatregelen, die onder meer uitvoering dienen te geven aan voormelde afbakening, wel rekening dient gehouden te worden met sociale, economische, culturele en aanverwante overwegingen;

Overwegende dat zodoende de tijdens het openbaar onderzoek uitgebrachte opmerkingen, bezwaren en adviezen slechts tot de schrapping van bepaalde gedeeltes uit de ontwerpafbakening kunnen leiden indien er is aangetoond dat deze gedeeltes niet behoren tot de voor de instandhouding van de betrokken habitattypen en soorten meest geschikte gebieden of indien er is aangetoond dat de toepassing van de ecologische criteria niet correct is gebeurd;

Overwegende dat er, met betrekking tot de door Argex N.V., door Electrabel N.V. – Exploitatiezone Oost en door Electrabel N.V. – Kerncentrale Doel ingebrachte bezwaren inzake bestaande infrastructuur, op het grafisch plan is aangegeven dat bestaande infrastructuur, wegenissen en bruggen, jaagpaden en dijkruigten die niet binnen de estuariene invloed vallen, zelf niet tot de afgebakende oppervlakte horen; dat ingevolge art. 36bis, § 7, eerste lid, in fine, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, het kaartgedeelte voorrang zal hebben op het tekstgedeelte; dat het Agentschap voor Natuur en Bos in zijn advies concludeert dat bestaande infrastructuur niet hoort tot de afgebakende oppervlakte; dat de tijdens het openbaar onderzoek uitgebrachte opmerkingen, bezwaren en adviezen hoe dan ook slechts tot de schrapping van bepaalde gedeeltes uit de ontwerpafbakening kunnen leiden indien er is aangetoond dat deze gedeeltes niet behoren tot de voor de instandhouding van de betrokken habitattypen en soorten meest geschikte gebieden of indien er is aangetoond dat de toepassing van de ecologische criteria niet correct is gebeurd; dat dit bij voormelde bezwaren niet aan de orde is gesteld;

Overwegende dat, met betrekking tot het door Argex N.V. ingebrachte bezwaar inzake voorgenomen of voorzienbare vergunningsplichtige onderhoudswerken, investeringen of activiteiten, deze in principe niet verhinderd worden door verplichtingen die voortvloeien uit het statuut van een speciale beschermingszone in uitvoering van de Habitatrichtlijn, zolang er voldaan wordt aan de ecologische vereisten voor de instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied werd afgebakend; dat dit laatste aan te tonen valt op basis van een passende beoordeling in de zin van artikel 36ter, § 3 van het decreet van 21 oktober 1997 op het Natuurbehoud en het Natuurlijk Milieu; dat voormeld artikel 36ter, § 3 een zgn. externe werking heeft en dus ook betrekking heeft op werken, investeringen of activiteiten die buiten de speciale beschermingszone plaatsgrijpen maar wel van significante invloed kunnen zijn op de speciale beschermingszone; dat dientengevolge deze verplichting tot het desgevallend opmaken van een passende beoordeling reeds geldt omwille van de voorheen vastgestelde, aangrenzende speciale beschermingszones in het Schelde-estuarium, en dit mede ingevolge van artikel 36bis, § 15 van voornoemd decreet; dat het Agentschap voor Natuur en Bos hieruit in zijn advies concludeert dat het, met betrekking tot vergunningsplichtige activiteiten in en omheen het Schelde-estuarium, geen verschil uitmaakt voor de verplichting tot het opmaken van een passende beoordeling of de volledige vaargeul en de tussenliggende oeverzones nu mee afgebakend worden als speciale beschermingszone of niet; dat de tijdens het openbaar onderzoek uitgebrachte opmerkingen, bezwaren en adviezen hoe dan ook slechts tot de schrapping van bepaalde gedeeltes uit de ontwerpafbakening kunnen leiden indien er is aangetoond dat deze gedeeltes niet behoren tot de voor de instandhouding van de betrokken habitattypen en soorten meest geschikte gebieden of indien er is aangetoond dat de toepassing van de ecologische criteria niet correct is gebeurd; dat dit bij voormeld bezwaar niet aan de orde is gesteld;

Overwegende, met betrekking tot de door Argex N.V. ingebrachte bezwaar inzake voorgenomen of voorzienbare niet-vergunningsplichtige activiteiten met mogelijke negatieve effecten, zoals een eventuele intensifiëring van de aanvoeractiviteit, dat deze activiteiten door de afbakening van een speciale beschermingszone in principe niet verhinderd worden, maar dat er krachtens art. 36ter, § 2 van het decreet van 21 oktober 1997 op het Natuurbehoud en het Natuurlijk Milieu, door de bevoegde overheid in voorkomend geval en indien nodig maatregelen moeten getroffen worden om verslechtering van habitats of een betekenisvolle verstoring van soorten te vermijden; dat ook deze bepaling externe werking heeft en dat dus dezelfde overwegingen gelden als bij vergunningsplichtige activiteiten; dat de tijdens het openbaar onderzoek uitgebrachte opmerkingen, bezwaren en adviezen hoe dan ook slechts tot de schrapping van bepaalde gedeeltes uit de ontwerpafbakening kunnen leiden indien er is aangetoond dat deze gedeeltes niet behoren tot de voor de instandhouding van de betrokken habitattypen en soorten meest geschikte gebieden of indien er is aangetoond dat de toepassing van de ecologische criteria niet correct is gebeurd; dat dit bij voormeld bezwaar niet aan de orde is gesteld;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in zijn advies verklaart, met betrekking tot de door de gemeente Zwijndrecht en door Elia Asset N.V. – Noord gemaakte opmerkingen inzake bestaande maatregelen voor waterbeheer en inzake veiligheidsmaatregelen nabij hoogspanningsinstallaties, dat er rekening wordt gehouden met vernoemde werkzaamheden en infrastructures bij de natuurinrichting en het natuurbeheer in betreffende zones; dat de tijdens het openbaar onderzoek uitgebrachte opmerkingen, bezwaren en adviezen hoe dan ook slechts tot de schrapping van bepaalde gedeeltes uit de ontwerpafbakening kunnen leiden indien er is aangetoond dat deze gedeeltes niet behoren tot de voor de instandhouding van de betrokken habitattypen en soorten meest geschikte gebieden of indien er is aangetoond dat de toepassing van de ecologische criteria niet correct is gebeurd; dat dit bij voormelde bezwaren niet aan de orde is gesteld;

Overwegende dat, met betrekking tot de opmerking van de Milieuraad van de Stad Mechelen, de brakwatergrens wordt bepaald door de aanwezigheid van zoutinvloed die meetbaar is tot een zone ter hoogte van de Durmemonding en tot een zone ter hoogte van het Zennegat waar Dijle en Zenne samenvloeien; dat deze zoutinvloed over belangrijke afstanden kan variëren naargelang het getij en het seizoen (onder meer door regenwaterafvoer) en dat er daarom voor gekozen werd om een vast punt aan te nemen voor de afbakening van het gebied, namelijk de monding zelf van de Durme ter hoogte van Weert en het begin zelf van de Rupel waar de Nete en de Dijle samenkomen ter hoogte van Rumst; dat de verbeterde waterkwaliteit van de Zenne weinig invloed zal hebben op het zoutgehalte en dus ook niet op de brakwatergrens; dat de Milieuraad van de Stad Mechelen in het algemeen gunstig adviseert over de in het openbaar onderzoek voorgelegde ontwerpafbakening en geen specifieke schrappingen of wijzigingen aan deze afbakening voorstelt;

Overwegende dat er op basis van voormelde overwegingen geen wijzigingen kunnen worden aangebracht aan de ontwerpafbakening zoals die is opgenomen in het voorlopige vaststellingsbesluit;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur;

Na beraadslaging,

Besluit :

Artikel 1. De op bijlage I van dit besluit op kaart met rode arcering aangeduide zone, genaamd « Waterzone van het Schelde-estuarium en Durmeëstuarium van de Nederlandse grens tot Gent », in de legende van die kaart omschreven als « bijkomende afbakening van SBZ-H in het Schelde- en Durmeëstuarium [Bestaande infrastructuur, wegenissen en bruggen, jaagpaden en dijkruigten die niet binnen de estuariene invloed vallen horen zelf niet tot de afgebakende oppervlakte] », en gesitueerd op het grondgebied van de gemeenten Antwerpen, Beveren, Boom, Bornem, Hamme, Hemiksem, Kruibeke, Mechelen, Niel, Puurs, Rumst, Schelle, Temse, Willebroek en Zwijndrecht, wordt definitief vastgesteld als gebied dat in aanmerking komt als speciale beschermingszone in toepassing van de Habitatrichtlijn 92/43/EEG voor:

1° Habitat: 1130 Estuaria;

2° Vissen: 1099 Lampetra fluviatilis (Rivierprik), 1134 Rhodeus sericeus amarus (Bittervoorn).

De situering en de wetenschappelijke omschrijving van dit gebied is als bijlage II bij dit besluit gevoegd.

Art. 2. De bij besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002, onder artikel 1, 6°, gebied « BE2300006: Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent » aangeduide zone rechts van de geplande spooraanleg in het zuidelijke deel van het Zuidelijk Eiland ter hoogte van Wintam is geschrapt als speciale beschermingszone.

Art. 3. De Vlaamse minister, bevoegd voor het natuurbehoud, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 15 februari 2008.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

K. PEETERS

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur

H. CREVITS